

International Educational Corporation
National University “Odesa Law Academy”

INNOVATION AND INTERNATIONALISATION IN HIGHER EDUCATION

**PROCEEDINGS
of the British–Ukrainian Conference**

*London,
16 October 2025*

ІННОВАЦІЇ ТА ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ У ВИЩІЙ ОСВІТІ

**МАТЕРІАЛИ
британсько-української конференції**

*м. Лондон,
16 жовтня 2025 року*

Odesa
“Yurydychna Literatura”
2025

UDC 378(410:477)(063)

I-64

Edited by **S. V. Kivalov**, Doctor of Law, Professor, Academician

Executive Editor: **D. A. Minchenko**

Innovation and Internationalisation in Higher Education : proceedings of the British-Ukrainian Conference (London, 16 October 2025) = Інновації та інтернаціоналізація у вищій освіті : матеріали британсько-української конференції (Лондон, 16 жовтня 2025 року) / edited by S. V. Kivalov ; executive editor D. A. Minchenko ; International Education Corporation ; National University “Odesa Law Academy”. — Odesa : Yurydychna Literatura, 2025. — 520 p.

ISBN 978–966–419–457–7

The proceedings of the British-Ukrainian Conference “*Innovation and Internationalisation in Higher Education*” are devoted to the development of joint educational and research initiatives, strengthening academic mobility, and promoting the exchange of experience between the academic communities of both countries. They also highlight the creation of new formats of cooperation in the fields of research, technology, and innovation. The implementation of British educational practices and international standards serves as a key factor in reforming the higher education system of Ukraine, contributing to its modernisation and successful integration into the European and global educational and research space.

UDC 378(410:477)(063)

Матеріали британсько-української конференції «*Інновації та інтернаціоналізація у вищій освіті*» присвячені розвитку спільних освітніх і наукових ініціатив, посиленню академічної мобільності, обміну досвідом між науково-педагогічними спільнотами двох країн, а також створенню нових форматів взаємодії у сфері досліджень, технологій та інновацій. Застосування британських освітніх практик і міжнародних стандартів є важливим чинником реформування системи вищої освіти України, сприяючи її модернізації та успішній інтеграції в європейський та міжнародний освітній і науковий простір.

The materials are published in the authors' editions.

The authors bear full responsibility for the quality, accuracy, and originality of their contributions.

© International Educational Corporation, 2025

© National University “Odesa Law Academy”, 2025

ISBN 978–966–419–457–7

гогічні науки. 2020. № 90. DOI: 10.32999/ksu2413–1865/2020–90–10. URL: <https://ps.journal.kspu.edu/index.php/ps/article/view/4307>

5. Струц А. С. Правове виховання у системі профілактики правопорушень серед учнівської молоді. *Актуальні проблеми вітчизняного права*. 2024. URL: <https://er.dduvs.edu.ua/handle/123456789/2829>

Піть І. Ю.

помічник ректора — уповноважена особа
з питань запобігання та виявлення корупції
Національного університету «Одеська юридична академія»

**ЕФЕКТИВНІ АНТИКОРУПЦІЙНІ ПРАКТИКИ
У СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ**

Запобігання та виявлення корупції у сфері освіти, зокрема у закладах вищої освіти (далі — ЗВО), сьогодні є одним із пріоритетних напрямів публічної політики України. Про важливість та навіть нагальність посилення антикорупційних заходів у системі вищої освіти наголошується як у положеннях профільних внутрішньодержавних актах законодавства, наприклад, Закону України «Про засади державної антикорупційної політики на 2021–2025 роки» [1] та нового проєкту Антикорупційної стратегії на 2026–2030 роки [2], численних актах м'якого права Національного агентства з питань запобігання корупції (далі — НАЗК) та Міністерства освіти і науки України (далі — МОН), так і в рекомендаціях міжнародних організацій, наприклад, ОЕСР та ОБСЄ.

Варто відзначити, що станом на теперішній час, імплементуючи європейський досвід у подоланні корупційних проявів, державна політика України орієнтується переважно на посилення заходів попереднього рубежу протидії корупції. Пріоритетним є впровадження превентивних практик, спрямованих на запобігання не безпосередньо корупційним правопорушенням, а, в першу чергу, корупційним ризикам, наявність яких вже є суспільно шкідливою та/або суспільно-небезпечною [3, с. 232]. Наприклад, встановлення замовником під час публічних закупівель дискримінаційних умов у тендерній документації з метою обмеження конкуренції, неподання/несвоєчасне подання керівником ЗВО щорічної антикорупційної декларації або повідомлення про суттєві зміни майнового стану тощо.

Основними засадами, на яких ґрунтується попередній рубіж протидії корупції у сфері вищої освіти, є прозорість та доброчесність. Зазначене слідує, з-поміж іншого, із положень Методичних рекомендацій щодо застосування інструментів та механізмів для трансформації

різних сфер функціонування закладів вищої освіти на засадах прозорості та доброчесності, розроблених НАЗК та затверджених наказом МОН від 17.04.2025 № 576 (далі — Методичні рекомендації) [4]. Так, згідно з Методичними рекомендаціями, організація навчального процесу та діяльності закладу в цілому має базуватися на принципах доброчесності. Якщо оточення виключно недоброчесне, заклик до доброчесності може залишатися лише формальною вимогою [4, с. 3]. У вказаному документі першочерговими сферами, в яких необхідно впроваджувати антикорупційні заходи, визнаються: організація освітнього процесу, адміністрування ЗВО, академічна доброчесність, партнерства ЗВО [4, с. 5].

З аналізу інформаційно-аналітичних матеріалів НАЗК про антикорупційну діяльність у сфері вищої освіти, а також вищезгаданих Методичних рекомендацій вбачається, що однією з найбільш результативних практик, яка вже застосовується в українських ЗВО, є широке впровадження інформаційних технологій в організацію освітнього процесу та управління університетом, максимальна автоматизація таких процесів. Вказане має прояв зокрема у застосуванні прозорих та доступних систем електронного навчання (найпоширеніша — LMS Moodle); висвітленні заходів із запобігання корупції та забезпечення доброчесності у ЗВО на офіційних, постійно актуалізованих веб-сайтах та в соціальних мережах ЗВО; запровадження прозорих і об'єктивних систем рейтингового оцінювання освітньої та наукової діяльності викладачів, результати якої висвітлюються публічно на інформаційних ресурсах закладів освіти [4, с. 31].

Успішною у багатьох вітчизняних ЗВО є також практика налагодження за допомогою інформаційних технологій прозорої, безпечної та конфіденційної для потенційних викривачів корупції комунікації за схемою: викривач — уповноважений підрозділ (уповноважена особа) з питань запобігання та виявлення корупції (далі — Уповноважений) — НАЗК. Цього вдається досягти завдяки приєднанню внутрішніх каналів зв'язку Уповноваженого ЗВО до електронних реєстрів НАЗК. Наприклад, вдалою є практика приєднання електронної пошти для звернень до Уповноваженого із Єдиним порталом повідомлень викривачів, внаслідок чого викривач має можливість звернутись із повідомленням про корупційний ризик за допомогою як внутрішніх каналів ЗВО, так і НАЗК. При цьому здійснювати моніторинг стану розгляду такого повідомлення матиме можливість як керівництво ЗВО, так і співробітники НАЗК.

У свою чергу, слід наголосити, що приписи Методичних рекомендацій та інших актів м'якого права МОН і НАЗК стосуються переважно освітньо-наукової діяльності ЗВО. Водночас, враховуючи, що більшість ЗВО України мають статус юридичних осіб публічного

права, діяльність яких фінансується з державного бюджету, вони є суб'єктами надання публічних послуг та мають розгалужену систему внутрішнього управління, якій притаманні елементи дискреції, із великою кількістю штатних і позаштатних працівників, здобувачів, стейкхолдерів; пріоритетним є також проведення антикорупційних заходів у сферах управління персоналом, документообігу та публічних закупівель.

Зокрема ефективною є практика впровадження електронного документообігу в усі сфери діяльності ЗВО всіх рівнів: оголошення публічних закупівель, накази про прийом, переведення та звільнення науково-педагогічних і адміністративних працівників; накази/розпорядження, пов'язані із навчальним процесом, співпрацею зі стейкхолдерами та партнерами, роботою із грантами тощо. Наочним у вказаному розрізі є приклад Національного університету «Одеська юридична академія», котрий перевів усю систему документообігу в електронну форму із застосуванням прозорої інформаційно-телекомунікаційної системи «АСКОД». Авторизованими користувачами, котрі мають доступ до роботи із системою, є не тільки керівництво ЗВО, а і керівники усіх структурних та територіальних підрозділів університету, завідувачі кафедр та окремі адміністративні працівники, зокрема Уповноважений. Система, крім підвищення прозорості, оперативності та ефективності роботи з документами, спрощує антикорупційний контроль із боку Уповноваженого та керівництва ЗВО, надає їм можливість достеменно встановити дату та час підписання документу посадовими особами ЗВО за допомогою КЕП, нівелює можливість недобросовісного редагування, підробки документів тощо.

Слід зазначити, що антикорупційна практика із впровадження електронного документообігу застосовується і в окремих ЗВО недержавної форми власності, зокрема у Міжнародному університеті. Вказане, як й інші заходи із запобігання корупції, повинні, на нашу думку, впроваджуватися в усіх ЗВО недержавної форми власності. Адже з огляду на те, що такі заклади освіти також є суб'єктами отримання публічних коштів, зокрема у зв'язку із підготовкою здобувачів за рахунок видатків державного бюджету, реалізацією науково-технічних проєктів, виконанням державних програм; вони також набувають правовий статус суб'єктів надання публічних послуг, якому повинен кореспондуватися відповідний обсяг антикорупційних обмежень.

Список використаних джерел

1. Про засади державної антикорупційної політики на 2021–2025 роки: Закон України від 20.06.2022 р. № № 2322-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2322–20#Text> (дата звернення: 04.11.2025).

2. Антикорупційна стратегія на 2026–2030 роки / Національне агентство з питань запобігання корупції. URL: <https://nazk.gov.ua/uk/antykorupciyna-strategiya-na-2026–2030-roky/> (дата звернення: 04.11.2025).
3. Михайленко Д. Г. Протидія корупційним злочинам засобами кримінального права: концептуальні основи : монографія. Одеса : Гельветика, 2017. 582 с. URL: <https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/fcc2d873–9d61–45b5–8ac8–5d4ce8f02aa7/content> (дата звернення: 04.11.2025).
4. Методичні рекомендації щодо застосування інструментів та механізмів для трансформації різних сфер функціонування закладів вищої освіти на засадах прозорості та доброчесності, розроблені Національним агентством з питань запобігання корупції, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України 17.04.2025 № 576. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/2025/04/17/nakaz-mon-576-vid-17–04–2025.pdf> (дата звернення: 04.11.2025).

Редіна Є. В.

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри економіки та менеджменту,
Національний університет «Одеська юридична академія»

УПРАВЛІНСЬКІ ВИКЛИКИ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ В УКРАЇНСЬКИХ УНІВЕРСИТЕТАХ

Сучасна вища освіта України функціонує в умовах множинних криз, зокрема воєнного стану, бюджетного дефіциту, демографічного спаду та глобальної конкуренції. Цифрова трансформація, що включає впровадження систем управління навчанням, електронного документообігу, аналітичних платформ та штучного інтелекту, розглядається як стратегічний імператив. Проте, як зазначають дослідники McKinsey та NAQA, технологічна складова становить лише 20–30 % успіху [1; 3]. Решта залежить від стратегічного менеджменту, зокрема лідерства, організаційної культури, управління змінами та міжфункціональної координації. Згідно з концепцією «Digital-by-Default» Європейської Комісії, цифрова трансформація університетів має розглядатися як складова більш широкого процесу модернізації вищої освіти, що включає зміну бізнес-моделей, переосмислення освітніх траєкторій та створення екосистеми цифрових компетентностей [5]. Водночас специфіка академічного середовища, що характеризується високим рівнем автономії підрозділів та консервативністю організаційної культури, вимагає адаптації класичних моделей управління змінами до контексту університетського менеджменту.